

Datum

2023-06-09

Vår referens

Kenneth Fryklander

Trafikplanerare

kenneth.fryklander@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss - Värden av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18) SBN-2023-414

Sammanfattning

Regeringen tillsatte 2022-04-07 en särskild utredare med uppgift att lämna förslag som stärker kommunernas incitament att medverka till utbyggnad av landbaserad vindkraft. Utredaren fick också i uppdrag att lämna förslag på system som kompenserar dem vars omgivning påtagligt påverkas av en sådan vindkraftsutbyggnad. Förslagen rymmer såväl intäktssdelning som inlösenrätt, men även förslag på ett mer reglerat sätt på vilket vindkraftägaren kan stödja lokalsamhället. Därutöver föreslås stöd till kommunernas energiplanering, både avseende ett samlande ramverk och ett ekonomiskt bidrag. Utredningen konstaterar avslutningsvis att förslagen inte i någon större utsträckning förväntas öka kommunernas vilja att tillstyrka vindkraftsetableringar. Anledningen är att utredningsdirektivet inte öppnar för förslag som ger kommunerna en intäkt.

Förslag till beslut

1.Stadsbyggnadsnämnden lämnar yttrande enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Värden av vinden, del 1 av 2, SOU 2023:18
- Värden av vinden, del 2 av 2, SOU 2023:18
- Förslag till yttrande SBN 2023-06-20 Värden av vinden
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2023-06-20 Värden av vinden

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2023-06-20

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Regeringen tillsatte 2022-04-07 en särskild utredare med uppgift att lämna förslag som stärker kommunernas incitament att medverka till utbyggnad av landbaserad vindkraft. Utredaren fick också i uppdrag att lämna förslag på system som kompenserar dem vars omgivning påtagligt

påverkas av sådan vindkraftutbyggnad.

Utredningen konstaterar att tillräckliga incitament för att väsentligt öka kommunernas tillstyrkan till nya vindkraftsetableringar bara kan uppnås genom att ge kommunerna en intäkt. En sådan intäkt kan bara åstadkommas genom statlig finansiering eller beskattning. Inget av detta föreslås då det inte ryms i utredningsdirektivet. Däremot föreslås att ett sådant angreppssätt beredas vidare inom Regeringskansliet.

I utredningen föreslås följande:

- *För lokalsamhället* (föreningsliv, lokalt näringsliv, infrastruktur samt natur- och kulturmiljöer runt vindkraftsparken) ska kommunen kunna förena sitt beslut att tillstyrka en vindkraftsetablering med ett *finansieringsvillkor*. En andel av parkens intäkter ska då varje år gå till lokalsamhällets utveckling.

- *Närboende* (den som äger en bostadsbyggnad inom tio gånger ett landbaserat vindkraftverks totalhöjd) ska varje år under verkets livstid få rätt till en andel av verkets intäkt. Andelens storlek föreslås bero på avståndet mellan vindkraftverket och bostaden. Ersättning föreslås utgå för de två mest närliggande vindkraftverken.

- *Ägare av intilliggande fastigheter* (inom sex gånger ett landbaserat vindkraftverks totalhöjd) kunna begära att vindkraftsparkens tillståndshavare löser in deras fastighet. Ersättningen ska begäras inom ett år från det att verket satts i drift och motsvara vad fastigheten hade varit värd, om parken inte hade uppförts.

Dessa regler föreslås gälla för vindkraftverk vars tillstånd enligt miljöbalken vinner laga kraft efter 2023-05-31.

Utöver ovanstående föreslås planeringen av vindkraft i högre grad betraktas som en del av kommunens energiplanering. Energimyndigheten föreslås få i uppdrag att ta fram en vägledning för hur lagen om kommunal energiplanering kan utgöra ett samlande ramverk för denna planering. I samband med detta föreslås ett tillfälligt ekonomiskt stöd till kommunerna under åren 2024-2027. Avsikten är att på så sätt stärka kommunernas förmåga till en energiplanering med fokus på fossilfri elproduktion.

Sammantaget bedömer utredningen att genomförandet av utredningens framförda förslag kommer att medföra en kostnadsökning på runt 1 öre per producerad kWh, vilket inte bedöms påverka investeringsintresset nämnvärt. Däremot bedöms inte förslagen i någon större utsträckning komma att öka kommunernas vilja att tillstyrka vindkraftsetableringar. Anledningen är att förslagen inte ger kommunerna någon intäkt.

Ansvariga

Vesna Vasiljkovic Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör